

Handläggare
Malmberg Jan
Marandi Silja

Datum
2013-10-24

Diarienummer
KSN-2013-1071

Kommunstyrelsen

Finanspolicy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att fastställa finanspolicy enligt **bilaga 1**.

Under förutsättning av beslut enligt ovan föreslås kommunstyrelsen för egen del besluta

att fastställa riktlinjer för finansverksamheten enligt **bilaga 2**.

Ärendet

Kommunfullmäktige ska minst en gång per mandatperiod se över finanspolicy. I nu aktuellt ärende redovisas förslag till justeringar av både policy och till den hörande riktlinjer.

Föredragning

Denna policy, **bilaga 1**, föreslås ersätta tidigare finanspolicy som kommunfullmäktige beslutade om den 11 juni 2007 § 159. Till den nu föreslagna finanspolicyn finns riktlinjer utarbetade för att fastställas av kommunstyrelsen. Dessa riktlinjer redovisas i **bilaga 2**.

Genom att fastställa policy med riktlinjer avskaffas det s.k. finansutskottet som ett självständigt organ. De frågor som legat på utskottet ska istället hanteras som en del av de ärenden som vilar på kommunstyrelsens arbetsutskott.

Det förslag som återfinns i **bilaga 1** respektive **2** har en ny struktur i jämförelse med befintlig policy. I förslaget har policy separerats från det som är riktlinjer. Till riktlinjerna har fogats ett avsnitt om handel med elterminer. Detta fanns inte i tidigare dokument utan hade fastställts genom separata beslut.

I riktlinjerna återfinns även kravet på att fastställa ramar för kommande års upplåning. Genom att göra på detta sätt kan en delegation ges till tjänstemannaorganisationen att genomföra de finansiella transaktioner som krävs för budgetens genomförande så länge transaktionerna hålls inom beslutade ramar. Dessa ramar ska ingå som ett delbeslut i IVE.

Denna finanspolicy är ett ramverk för hur finansverksamheten inom kommunkoncernen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning, finansiell placering, finansiering av kapitalbehov samt handel med elterminer. Med kommunkoncernen avses Uppsala kommun och de majoritetsägda bolagen (exklusive Uppsalahem vad gäller placering och finansiering) och i förekommande fall deras dotterbolag.

I kommunkoncernen sköts den finansiella verksamheten i "Koncernfinansfunktionen" som återfinns på kommunledningskontoret. De majoritetsägda bolagen ska upprätta egen finanspolicy som fastställs av respektive bolags styrelse. Dessa policyer ska vara i överensstämmelse med denna finanspolicy. Ett villkor för att Uppsala kommun lämnar kapitaltäckningsgaranti till de majoritetsägda bolagen är att bolagens finansiella riskprofiler är i överensstämmelse med kommunens riskprofil så som den avspeglas i policy och riktlinjer.

Syftet med denna finanspolicy och tillhörande riktlinjer är att:

- Fastställa finansverksamheten mål
- Fastställa ramar för hur finansverksamheten skall organiseras
- Fastställa ramar för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar för rapportering och uppföljning av finansverksamheten

Finansverksamhetens mål återges i policyn och är att:

- säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- minimera räntekostnader för upplåning inom det ramverk som policy och riktlinjer utgör
- säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll
- placeringarna ska uppnå en förväntad avkastning till en accepterad risk
- priset på elenergi ska vara stabilt och förutsägbart

För att de mål som angivits ska uppnås under betryggande säkerhet ska kommunstyrelse utfärda riktlinjer och fastställa ramar för hur finansverksamheten ska bedrivas. Dessa riktlinjer och ramar omfattar följande områden:

- ansvarfördelningen mellan olika organ och befattningshavare
- angivande av ramar för likviditetsförvaltning, finansiella placeringar, upplåning samt handel med elterminer
- krav på rapportering av den finansiella verksamheten.

Kommunstyrelsens nu gällande delegationsordning stipulerar att finansutskottet beslutar i enlighet med fastställd policy. Beslut om ny finanspolicy med riktlinjer innebär att kommunstyrelsens arbetsutskott formellt tar det ansvaret, i praktiken en konfirmering av gällande ordning då det varit personunion mellan de båda utskotten.

Riktlinjerna anger vidare det ansvar som koncernledningsfunktionen har. Då funktionen är en del av kommunledningskontoret innebär det att ansvaret för denna utgör en delegation till stadsdirektören. Stadsdirektören kommer att vidaredelegera rätten att agera i dessa frågor inom kontoret.

Ekonomiska konsekvenser

Den finansiella verksamheten bedrivs inom ramen för finansförvaltningen. I det årliga beslutet om IVE finns ett delbeslut om att fastställa finansförvaltningens budget. Där återges de ekonomiska konsekvenserna av alla de beslut som ryms inom begreppet finansiell verksamhet.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Jan Malmberg
ekonomidirektör

UTKAST version 2.1

FINANSPOLICY

Med riktlinjer och ramar för finansverksamheten

Uppsala kommun

Antagen av kommunfullmäktige, 2013-XX-XX, §Y

Finanspolicy

Finansverksamhetens mål är att:

- säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- minimera räntekostnader för upplåning, inom det ramverk som denna policy med tillhörande riktlinjer utgör
- säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll
- placeringarna ska uppnå en förväntad avkastning till en accepterad risk
- priset på elenergi ska vara stabilt och förutsägbart.

Specifikt gäller för den funktion som utövar befogenheten att genomföra finansiella transaktioner att de risker som finns i samband med finansiella transaktioner ska identifieras, göras kända och kunna uppskattas till belopp och tidpunkt.

Varje beslut om att ta en position som medför en risk ska göras på basis av en analys där det ingår att pröva vilka alternativ som finns till det beslut som tagits.

Alla positioner ska vara knutna till svenska kronor, antingen direkt, genom att använda valutaterminer eller annan säkringsmetod.

Transaktioner som görs ska hanteras av två personer där den ene svarar för transaktionen medan den andre svarar för kontroll av densamma.

Hela eller del av finansverksamheten kan genom uppdrag överföras på extern part. All verksamhet som överförts på annan part ska innehålla restriktioner motsvarande de riktlinjer som finns knutna till denna policy samt en rapportering som möjliggör kontroll av att restriktionerna upprätthålls.

Inga finansiella transaktioner får genomföras i ett rent spekulativt syfte, vilket innebär att alla positioner som tas ska motsvaras av ett reellt behov.

RIKTLINJER OCH RAMAR FÖR FINANSVERKSAMHETEN

1. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska minst en gång per mandatperiod pröva om finanspolicyn behöver revideras. Därutöver ska kommunfullmäktige besluta om följande bestämmelser/principer som är besläktade med finanspolicyn:

- Borgensprinciper
- Placeringsbestämmelser för donationsstiftelser
- Strategi för elhandel

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska:

- minst en gång per mandatperiod lämna förslag till kommunfullmäktige om vilka revideringar som behöver göras av kommunens finanspolicy
- fastställa riktlinjer för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll
- löpande följa utvecklingen inom finansverksamheten genom den kvartalsvisa finansiella rapporteringen
- besluta om tillfälliga avvikelser från finanspolicyn om särskilda skäl föreligger.

Kommunstyrelsen ska vidare som en del av beslut om budget fastställa följande för det kommande budgetåret:

- Beloppsramar för kommunens kontokrediter och lånelöften
- Beloppsramar för kommunens nyupplåning
- Beloppsramar för kommunens omsättning av lån
- Beloppsramar och villkor för utlåning till kommunens bolag

Kommunstyrelsens arbetsutskott ansvar

Inom kommunstyrelsens arbetsutskott ska finansverksamheten följas och övervakas genom

- att löpande föra strategiska diskussioner samt följa utvecklingen inom finansverksamheten genom att ta del av den månadsvisa finansiella rapporteringen
- att fatta beslut i finansiella ärenden som i jämförelse med den löpande finansverksamheten är nya, av ovanlig konstruktion eller berör lån med lång löptid (lån där ränte- och /eller kapitalbindning är längre än tio år)

- att godkänna nya upplåningsformer och nya typer av finansiella instrument
- att godkänna nya långivare och nya affärsmotparter
- att bereda ärenden inom det finansiella området inför beslut i kommunstyrelsen.

Koncernfinansfunktionens ansvar

Inom de av kommunstyrelsen och dess arbetsutskott fastställda beloppsramar och begränsningar genomföra de transaktioner som krävs för att målen i finanspolicy ska uppnås.

Stadsdirektören äger inom ramen för delegationsordningen frågan om vilken funktion i kontoret som utövar ansvaret.

- Att samtliga finansiella transaktioner sker inom ramen för policy
- Att initiera och utarbeta förslag till uppdatering av finanspolicy
- Att erforderliga limiter och instruktioner finns upprättade för respektive handläggare
- Att verka för ett ökat samarbete av de finansiella aktiviteterna i kommunkoncernen
- Att ansvara för verksamheten inom koncernfinansfunktionen.
- Att analysera, hantera och rapportera kommunkoncernens finansiella risker.
- Att företräda kommunkoncernen gentemot banker, fondkommissionärer och andra finansiella företag.
- Att löpande bevaka de finansiella marknaderna.
- Att handlägga övergripande frågor rörande Cash Management (del av likviditetshanteringen) inom kommunkoncernen

Helägda bolagsstyrelser ansvar

- Att fastställa finanspolicy för respektive bolag i enlighet med bestämmelserna i den av kommunfullmäktige fastställd finanspolicy.

I de helägda bolagen bedrivs finansiell verksamhet i den omfattning som krävs för den löpande ekonomiska förvaltningen. I detta ingår att bedriva cash management samt bl.a. att föreslå upplåningar och placeringar. De finansiella verksamheterna i de majoritetsägda bolagen, undantaget AB Uppsalahem, får endast ske visavi kommunen.

2. Likviditetsförvaltning

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- kassa och bank
- outnyttjade kreditlöften
- finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

Betalningsberedskap

För att säkerställa en tillfredsställande likviditetsreserv ska koncernfinansfunktionen säkerställa att likvida medel som motsvarar tre månaders nettoutflöde finns tillgå.

Koncernkonto

Kommunen och de kommunala bolagens likvida medel och betalningsflöden skall samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem.

Utlåning till kommunens bolag

Utlåning till kommunens företag grundar sig på de ramar och villkor (bilaga 2.1) som kommunstyrelsen beslutat.

Förvaltning av kortfristig likviditet

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument (bilaga 2.2) och med godkända motparter (bilaga 2.4). Placerade medel skall kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

3. Finansiella placeringar

Med placering avses att pengar binds i något av följande finansiella instrument:

- Aktier eller aktiefonder
- Obligationer eller räntefonder
- Strukturerade produkter

En precisering av dessa instrument återfinns i bilaga 2.2.

Placering ska ske efter principer som syftar till ett långsiktigt företagande där hänsyn i så stor utsträckning som möjligt tas till miljökonsekvenser, respekt för medmänniskor och att minimera risken för allmänhetens hälsoproblem. Utifrån dessa hänsyn ska placeringar inte göras i aktier eller obligationer, direkt eller genom värdepappersfonder, i företag vars verksamhet till mer än tio procent av omsättningen i senaste årsbokslut utgörs av tillverkning, distribution eller marknadsföring avseende vapen, tobak, alkohol eller pornografi. Placeringar får inte heller göras i aktier eller obligationer i företag som kränker arbetsrättsliga villkor eller motverkar likabehandling av arbetskraft beroende av etnisk eller religiös tillhörighet, sexuell läggning eller kön i enlighet med Förenta Nationernas konventioner eller International Labor Organizations konventioner mot bl a diskriminering av arbetskraft, tvångsarbete, barnarbete samt fackliga organisationsrättigheter.

För att leva upp till ovanstående tillämpas en retroaktiv översyn och kontroll av efterlevnaden av de etiska riktlinjerna, vilket innebär att aktier och obligationer i företag som vid översyn visar sig bryta mot ovanstående avyttras skyndsamt.

4. Finansiering

Kommunstyrelsen fattar årligen beslut om ramar för kontokrediter och långfristig upplåning i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret. De instrument som är godkända för upplåning framgår av bilaga 2.3. Ramarna fastställs för kommunen som helhet samt för respektive bolag i kommunkoncernen. Utlåning från kommunen får endast ske till de motparter som anges i bilaga 2.5.

Riskhantering

1.Refinansieringsrisk

I syfte att möta eventuella svårigheter att uppta lån över tiden ska låneskulden ha en över åren spridd förfallostruktur. För att begränsa refinansieringsrisken får inte mer än 40 procent av lånestocken, inklusive garanterade kreditlöften, förfalla inom de närmaste 12 månaderna, mätt vid varje månadsskifte.

Minst 20 procent av den totala lånevolymen skall ha en återstående kapitalbindningstid som överstiger 3 år.

2.Ränterisk

Den genomsnittliga löptiden på räntebindningen i skuldportföljen ska vid varje tidpunkt överstiga 1,5 år och får maximalt vara 4,0 år. Den genomsnittliga löptiden ska mätas inklusive samtliga aktiva derivatkontrakt.

3.Valutarisk

Betalningsflöden i utländsk valuta skall kurssäkras om de uppgår till ett motvärde om mer än 200 000 svenska kronor.

Derivat

Godkända derivatinstrument (bilaga 2.6) med godkända motparter (bilaga 2.4) får användas i samband med upplåning under förutsättning att:

- Kapitalbindningen på den underliggande finansieringen överensstämmer med löptiden på räntederivatet.
- Räntebindningsdagar på den underliggande finansieringen överensstämmer med räntebindningsdagar på räntederivatet.
- Den underliggande finansieringen och räntederivatet har samma räntebas, normalt 3 månaders Stibor.

5. Elhandel

För att skapa stabilitet och förutsägbarhet ska de omsättningar av elenergi som Uppsala kommun med bolag har prissäkras genom köp av elterminer. Elterminer handlas för närvarande i EURO varför dessa terminer ska valutasäkras genom köp av valutaterminer som motsvarar elterminerna. För denna elhandel ska finnas en elhandelsstrategi som styr de ramar inom vilka köp av elterminer måste ske. I bilaga 2.7 anges hur gällande elhandelsstrategi ska hanteras i form av köp av elterminer till en förutbestämd portfölj. Mellan denna förutbestämda portfölj och den faktiskt handlade portföljen får avvikelser (den öppna positionen), beräknad som skillnaden mellan portföljerna i aktuellt marknadspris, högst uppgå till ett belopp motsvarande 500 000 Euro. Överstiger den öppna positionen detta belopp ska positionen stängas.

6. Rapportering

Den finansverksamhet som bedrivs inom ramen för policy och dessa riktlinjer ska redovisas dels månadsvis till kommunstyrelsens arbetsutskott dels kvartalsvis till kommunstyrelsen.

Redovisningen ska innehålla följande delar:

Aktuell finansiering med beräknad genomsnittsränta, hur stor andel av lånestocken som förfaller inom 12 månader respektive hur stor andel som har kapitalbindning längre än tre år samt den genomsnittliga räntebindningstiden för lånestocken (månadsvis)

Aktuell vidareutlåning till respektive kommunalt bolagen med angivande av genomsnittlig ränta per bolag (månadsvis)

Vilket belopp som är placerat fördelat på tillåtna instrument och i förekommande fall bindningstider (månadsvis)

Aktuellt innehav av elterminer och hur de fördelar sig i relation till fastställd elhandelsstrategi (kvartalsvis)

Aktuella borgensbelopp fördelat per borgenskategori (halvårsvis)

Bilaga 2.1 - Räntetillägg

Bestämning av räntetillägg vid användning av koncernkontokredit

Bolag	Rating/kreditvärdighet för lång respektive kort upplåning	Räntetillägg för användning av koncernkontot (procentenheter)
Uppsalahem AB	AA-, A-1+	+0.15
UVA AB	som Uppsalahem	+0.15
Uppsala Industrihus AB	som Uppsalahem	+0.15
UKSKF AB	som Uppsalahem	+0.15
UKSRF AB	som Uppsalahem	+0.15
FB Upphall KB	som Uppsalahem	+0.15
Fyrishov AB	nivån under Uppsalahem	+0.25
UKFAB	nivån under Uppsalahem	+0.25
Uppsala Stadshus AB	nivån under Uppsalahem	+0.25
UKFV AB	nivån under Uppsalahem	+0.25
UKK AB	en nivå under UKFAB	+0.35
Stadsteatern	en nivå under UKFAB	+0.35

Utöver vad som anges ovan ska bolagen betalar en kreditlimitavgift om 0,25 procent på beviljad kredit.

Bestämning av räntetillägg och borgensavgift vid upplåning för vidareutlåning

Bolag	Rating/kreditvärdighet för lång respektive kort upplåning	Räntetillägg/Borgensavgift för lång respektive kort upplåning (procentenheter)
Uppsalahem AB	AA-, A-1+	+0.35, +0.15
UVA AB	som Uppsalahem	+0.35, +0.15
Uppsala Industrihus AB	som Uppsalahem	+0.35, +0.15
UKSKF AB	som Uppsalahem	+0.35, +0.15
UKSRF AB	som Uppsalahem	+0.35, +0.15
FB Upphall KB	som Uppsalahem	+0.35, +0.15
Fyrishov AB	nivån under Uppsalahem	+0.45, +0.25
UKFAB	nivån under Uppsalahem	+0.45, +0.25
Uppsala Stadshus AB	nivån under Uppsalahem	+0.45, +0.25
UKFV AB	nivån under Uppsalahem	+0.45, +0.25
UKK AB	en nivå under UKFAB	+0.70, +0.35
Stadsteatern	en nivå under UKFAB	+0.70, +0.35

Med kort respektive lång upplåning avses lån upp till ett år respektive lån över ett år.

Bilaga 2.2 - Godkända instrument placeringar

Dessa riktlinjer gäller placeringar som görs i finansiellt syfte.

Placeringar bör förvaltas så att mesta möjliga avkastning till accepterad risk skapas.

Tillåtna värdepapper för placeringar är:

- Statsskuldväxlar
- Certifikat
- Obligationer
- Realränteobligationer
- Strukturerade obligationer med kapitalgaranti till minst 90 procent t.ex.
 - Aktieindexobligationer
 - Fondstrukturer
 - Räntestrukturer
- Aktiefonder
- Räntefonder

Bilaga 2.3 - Godkända instrument upplåning

För finansiering får följande instrument användas:

- Reverslån
- Obligationer
- Kommuncertifikat
- ECP-program (ECP = Europeiskt Certifikat Program)

Det är endast tillåtet att låna i utländsk valuta om alla flöden kopplade till finansieringen kurssäkras. Upplåning i form av lån i utländsk valuta, konverterad till svenska kronor på ett sådant sätt att endast kassaflöden i SEK uppstår, är att betrakta som upplåning i svenska kronor.

Bilaga 2.4 - Godkända motparter för finansiella kontrakt

Tillåtna motparter för Uppsala kommun att ingå finansiella kontrakt med vid upplåning, placeringar och valutaaffärer är de motparter som uppfyller följande kriterier:

- Fondkommissionär/bank ska minst ha ett A som officiell kreditvärdering enligt Standard & Poor's long-term rating.
- Övriga motparter vid finansiering ska ha en officiell kreditvärdering som ej får understiga A enligt Standard & Poor's long-term rating.

Bilaga 2.5 - Godkända motparter utlåning

Utlåning kan ske till interna och externa motparter.

Internt

Utlåning får ske till kommunens majoritetsägda bolag. Syftet med intern utlåning är att samordna kommunkoncernens medel för att minimera den totala finansieringskostnaden. Denna utlåning ska i första hand göras på så sätt att ränterisk inte uppstår inom kommunen.

Extern utlåning enligt särskilda beslut och avtal

Utlåning till externa motparter kan ske efter särskilt beslut i kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.

Utlåning till externa parter ska i normala fall göras så att ränterisk ej uppstår.

Bilaga 2.6 - Godkända derivat

Följande derivat är godkända som instrument för ränteriskhantering:

- FRA
- Ränteswap
- CAP – räntetak
- FLOOR – räntegolv

Derivatinstrument (optioner, terminer, FRA, ränteswapar) är finansiella instrument vars värde eller pris baseras på värdet av ett underliggande värdepapper. Derivatinstrument får endast användas, då det i skuldportföljen finns underliggande finansiell transaktion t.ex. lån, i syfte att förändra räntebindningstiden. Derivat kan användas till att förkorta eller förlänga räntebindningstiden, samt att säkerställa en maximal räntenivå.

Godkända instrument vid valutahantering är:

- Avista-affärer i valuta
- Valutatermin

Bilaga 2.7- Prissäkringsnorm elterminer

Prissäkringsstrategi för prissäkringsnorm Uppsala Kommun

Giltig fr o m

2011-02-01

Prissäkringar skall göras klockan 15.00 första tisdagen varje månad enligt den effekt som är angiven på resp kontrakt nedan.

Om den dagen är en inte arbetsdag skall prissäkring göras första nästkommande arbetsdag.

Effekterna på resp kontrakt nedan är den accumulerade prissäkrade effekten

	KRAFT i MW					CfD i MW				
	Yr	Q1	Q2	Q3	Q4	Yr	Q1	Q2	Q3	Q4
dec år-4	0									
jan år-3	0									
feb år-3	1									
mar år-3	0									
apr år-3	0									
maj år-3	0									
jun år-3	2									
jul år-3	0									
aug år-3	0									
sep år-3	3									
okt år-3	0									
nov år-3	0									
dec år-3	0									
jan år-2	4									
feb år-2	0									
mar år-2	0									
apr år-2	5									
maj år-2	0					2				
jun år-2	0									
jul år-2	6									
aug år-2	0									
sep år-2	0									
okt år-2	0									
nov år-2	7					4				
dec år-2	0	0								
jan år-1	0	1								
feb år-1	0	0								
mar år-1	0	2								
apr år-1	8	0								
maj år-1	0	3				6				
jun år-1	0	0	0	0	0		3			
jul år-1		4	0	0	0					
aug år-1		0	0	0	1					
sep år-1		5	0	0	0					
okt år-1		0	0	0	0					
nov år-1		6	0	0	2	8	3			
dec år-1			0	0	0					
jan lev.år			1	0	0					
feb lev.år			2	0	3			2		2
mar lev.år				0	0					
apr lev.år				0	0					
maj lev.år				0	4					3
jun lev.år				0	0					
jul lev.år					0					
aug lev.år					5					
sep lev.år					0					

Baseras på: 100[GWh]

